

Людміла Рублеўская

СТАРАСВЕЦКІЯ МІФЫ ГОРАДА Б*

Людмила Рублевская

СТАРОСВЕТСКИЕ МИФЫ ГОРОДА Б*

Пособие подготовила **Людмила Фирсова**

Метод чтения Ильи Франка

www.franklang.ru

Артэміда і Актэон (Артемида и Актеон)

Прыўкрасны юнак Актэон выпадкова падгледзеў (прекрасный юноша Актеон случайно подсмотрел; *выпадкова – случайно; выпадак, м – случай*), як купаецца цнатлівая багіня Артэміда (как купается целомудренная богиня Артемида; *цнатлівы – невинный, целомудренный; цнота, ж – невинность, целомудрие*). Угневаная багіня ператварыла юнака ў аленя (разгневанная богиня превратила юношу в оленя; *ператварыць – превратить; преобразить; преобразовать*), і яго загрызлі ўласныя сабакі (и его загрызли собственные собаки)...

Старажытнагрэчаскі міф (древнегреческий миф)

Артэміда і Актэон

Прыўкрасны юнак Актэон выпадкова падгледзеў, як купаецца цнатлівая багіня Артэміда. Угневаная багіня ператварыла юнака ў аленя, і яго загрызлі ўласныя сабакі...

Старажытнагрэчаскі міф

У горадзе Б* былі жанчыны (в городе Б* были женщины), якія не выйшлі замуж таму (которые не вышли замуж потому), што ім не пашанцавала (что им не повезло).

Былі там і жанчыны (были там и женщины), якія не выйшлі замуж таму (которые не вышли замуж потому), што занадта многа хацелі ад будучага выбранніка (что слишком много хотели от будущего избранника; *занадта – слишком, чересчур, чрезмерно*).

Зрэдку сустракаліся ў горадзе Б* і такія жанчыны (изредка встречались в городе Б* и такие женщины), што не выходзілі замуж прынцыпова (которые не выходили замуж принципиально).

У горадзе Б* былі жанчыны, якія не выйшлі замуж таму, што ім не пашанцавала.

Былі там і жанчыны, якія не выйшлі замуж таму, што занадта многа хацелі ад будучага выбранніка.

Зрэдку сустракаліся ў горадзе Б* і такія жанчыны, што не выходзілі замуж прынцыпова.

А былі і такія (а были и такие), што заставаліся ў дзеўках (что оставались в девках) па ўсіх трох прычынах (по всем трем

причинам): адразу не шанцавала (сразу не везло), пасля многа хацелі (потом много хотели) і завяршылі прынцыпам (и завершили принципом = а закончилось все принципом). А апошні, як вядома (а последний, как известно), хаця і здольны служыць апірышчам кволай жаночай істоце (хотя и способен служить опорой хрупкому женскому существу; *апірышча, н – опора; істота, ж – существо*), аднак яго не абуеш у пантофлі (однако его не обуешь в /домашние/ туфли), не пачастуеш піражкамі з капустай (не угостишь пирожками с капустой) і не раскажаш (и не расскажешь), які страшны сон табе сёння прысніўся (какой страшный сон тебе сегодня приснился).

А былі і такія, што заставаліся ў дзеўках па ўсіх трох прычынах: адразу не шанцавала, пасля многа хацелі і завяршылі прынцыпам. А апошні, як вядома, хаця і здольны служыць апірышчам кволай жаночай істоце, аднак яго не абуеш у пантофлі, не пачастуеш піражкамі з капустай і не раскажаш, які страшны сон табе сёння прысніўся.

Панна Канстанцыя (панна Констанция; *панна, ж – госпожа, барышня; пан¹, м – господин*), уладальніца багатай радавой сядзібы на ўскрайку горада Б* (владелица богатого родового поместья на окраине города Б*; *сядзіба, ж – усадыба, поместье; ускраек, м – окраина; край*), непадалёк ад развалін замка (неподалеку от развалин замка), які калісьці, кажуць (который когда-то, говорят; *калісьці – когда-то, прежде, некогда*), таксама належаў продкам панны Канстанцыі (также принадлежал предкам панны Констанции), шанавала свае прынцыпы (дорожила своими принципами; *шанаваць – чтить, почитать, уважать; беречь, дорожить*), хаця і не канчаткова адхінула акаляючы недасканалы свет (хотя и не окончательно отклонила = *отвергла* окружающий несовершенный мир; *свет, м – мир; свет*). Але свет, замест таго каб быць ёй за гэта ўдзячным (но мир, вместо того чтобы быть ей за это благодарным), назваў яе старой дзеўкай (назвал ее старой девкой = *девой*), пляткаркай і праўдзівай фурыяй (сплетницей и настоящей фурией; *пляткарка, ж – сплетница /пляткар, м – сплетник/; плётка, ж – сплетня; праўдзівы – настоящий, подлинный; истинный, верный*). Што ж, справядлівасці ад горада Б* чакаць не даводзіцца (что ж, справедливости от города Б* ждать не приходится; *даводзіцца – доводится; приходится*)!

¹ Пан — форма вежливого обращения, применяемая в некоторых славянских языках: польском, чешском, словацком, украинском, белорусском. Женская форма: пани — используется в отношении замужних женщин; панна — используется в отношении незамужних женщин (в современной речи употребляется редко).

Панна Канстанцыя, уладальніца багатай радавой сядзібы на ўскрайку горада Б*, непадалёк ад развалін замка, які калісьці, Кажуць, таксама належаў продкам панны Канстанцыі, шанавала свае прынцыпы, хаця і не канчаткова адхінула акаляючы недасканалы свет. Але свет, замест таго каб быць ёй за гэта ўдзячным, назваў яе старой дзеўкай, пляткаркай і праўдзівай фурыйяй. Што ж, справядлівасці ад горада Б* чакаць не даводзіцца!

Панна Канстанцыя горка падціснула вусны (*панна Констанция горько поджала губы; вусны, мн – губы, уста*) і кранула нагой цёплую цёмную ваду (*и коснулась ногой теплой темной воды*) прысядзібнай сажалкі (*приусадебного пруда; сажалка, ж – пруд, ставок*)... Даруйце, Лебядзінага возера (*простите, Лебедого озера; дараваць – прощать; извинять; даровать*). Яго выкапалі па загаду паненкі (*его выкопали по распоряжению паненки; загад, м – приказ; приказание; распоряжение; паненка, ж – барышня, девица*) ў рамантычным месцы (*в романтическом месте*), пад густымі шатамі старых дрэў (*под густой сенью старых деревьев; шаты, мн – сень, куща*), і нат пусцілі на люстраную паверхню лебедзя (*и даже*

пустили на зеркальную поверхность лебедя; *нат* /сокращение от «нават»/ – даже; *люстраны* – зеркальный; *люстра, н²* – зеркало).

Панна Канстанцыя горка падціснула вусны і кранула нагой цёплую цёмную ваду прысядзібнай сажалкі... Даруйце, Лебядзінага возера. Яго выкапалі па загаду паненкі ў рамантычным месцы, пад густымі шатамі старых дрэў, і нат пусцілі на люстраную паверхню лебедзя.

Але няўдзячная птушка ўсяляк парывалася ўцячы (*но неблагодарная птушка всячески стремилась убежать = улететь; але – но; однако; ўсяляк – всяко, всячески, по-всякому, по-разному*) з наканаванага ёй чароўнага куточка (*из предназначенного ей волшебного уголка; чароўны – волшебный, колдовской; очаровательный, чарующий, прелестный*) і нават з падрэзанымі крыламі (*и даже с подрезанными крыльями*) ўхітрылася адтуль збегчы (*ухитрилась оттуда сбежать = скрыться*)... Грэблівыя распыты панны пацвердзілі яе здагадку (*брезгливые расспросы барышни подтвердили ее догадку; здагадка, ж – догадка, предположение, домысел*), заснаваную на жыццёвым вопыце (*основанную на жизненном опыте; жыццёвы – жизненный; жыццё, н – жизнь*): лебедзь быў мужчынскага полу (*лебедь был мужского пола*), значыць, падступнасць у яго ў крыві (*значит,*

² Някі род – средний род.

коварство у него в крови; *падступнасць, ж* – коварство; *кроў, ж* – *кровь*).

Але няўдзячная птушка ўсяляк парывалася ўцячы з наканаванага ёй чароўнага куточка і нават з падрэзанымі крыламі ўхітрылася адтуль збегчы... Грэблівыя распыты панны пацвердзілі яе здагадку, заснаваную на жыццёвым вопыце: лебедзь быў мужчынскага полу, значыць, падступнасць у яго ў крыві.

Панна Канстанцыя любіла плаваць (*панна Констанция любила плавать*) у сваім Лебядзіным возеры па начах (*в своем Лебедином озере по ночам*), у прывідным святле месяца (*в призрачном свете луны; прывідны – призрачный; прывід, м – привидение, призрак, видение; святло, н – свет; месяц, м – луна, месяц*), схаваная ад усяго свету густой засенню дрэў (*спрятанная от всего мира густой сенью деревьев; схаваны – спрятанный; засень, ж – затененное место; сень*), высокай агароджай панскага парку (*высокой оградой панского парка; агароджа, ж – ограда, ограждение*) і строгай дысцыплінай у асяродку панскай прыслугі (*и строгой дисциплиной в середине = в среде панской прислуги; асяродак, м – середина, центр; очаг /о центре, сосредоточении чего-либо еще/; серцевина*).

Панна Канстанцыя любіла плаваць у сваім Лебядзіным возеры па начах, у прывідным святле месяца, схаваная ад усяго свету густой засенню дрэў, высокай агароджай панскага парку і строгай дысцыплінай у асяродку панскай прыслугі.

Пяшчотна плюскатала вада (ласкова плескалась вода), галава паненкі пагойдвалася між лілеяў і гарлачыкаў (голова паненкі покачывалась среди лилий и кувшинок; між – между, среди; гарлачык, м – кувшинка; водяная лилия), і — канешне ж (и — конечно же)! — віліся над гэтай галоўкай салодкія мары ды ўспаміны (вились над этой головкой сладкие грезы и воспоминания; ды – и; да; успамін, м – воспоминание). Некалі, даўно-даўно (когда-то, давно-давно; некалі – некогда, прежде; когда-то), у пару квецені і гарэзных ветрыкаў (в пору цветения и озорных ветерков; квецень, ж – цвет, цветение; гарэжны – озорной, шаловливый; гарэза, м, ж – озорник, шалун, проказник, сорванец /и формы женского рода/)... Ды мала што можа ўспомніць голая паненка ноччу ў сажалцы (да мало /ли/ что может вспомнить голая паненка ночью в пруду)?..

Пяшчотна плюскатала вада, галава паненкі пагойдвалася між лілеяў і гарлачыкаў, і — канешне ж! — віліся над гэтай галоўкай салодкія мары ды ўспаміны. Некалі, даўно-даўно, у пару квецені і гарэзных ветрыкаў... Ды мала што можа ўспомніць голая паненка ноччу ў сажалцы?..

Таемнасць і самота (таинственность и грусть; *самота, ж – грусть, тоска, уныние; одиночество*)... Але мы не будзем сцвярджаць (но мы не будем утверждать), што падчас гэтых амаль сакральных водных працэдур (что во время этих почти что сакральных водных процедур; *падчас – во время; амаль – почти, почти что*) не мроіліся паненцы прагныя праклятыя вочы (не мерещились барышне ненасытные проклятые глаза; *прагны – жадный, хищный, ненасытный; вочы, мн – глаза*) ў зарасніку вакол возера (в заросли = в зарослях вокруг озера; *зараснік, м – заросль, поросль, кустарник; вакол – вокруг, кругом; около*)...

Таемнасць і самота... Але мы не будзем сцвярджаць, што падчас гэтых амаль сакральных водных працэдур не мроіліся паненцы прагныя праклятыя вочы ў зарасніку вакол возера...

Сённяя ноч была асабліва таемнай (сегодня ночь была особенно таинственной). Святаяннік па-змоўніцку падміргваў (зверобой заговорщически подмигивал) плямістымі жоўценькімі кветачкамі (пятністымі желтенькими цветочками; *пляма, ж – пятно*), пранізіліва пахла мацярдушка (пронзительно пахла душица), да самай вады збягала бліскучая (к самой воде сбегала блестящая), як фальшывы залаты, лотаць (как фальшивый золотой, калужница). Жаба, маленькая, пляскастая (лягушка, маленькая, плоская; *жаба, ж – лягушка, жаба*), быццам пусты кашалёк (словно пустой кошелек; *быццам – будто, как будто; словно*), нясмела падала голас (несмело подала голос) — панна Канстанцыя ненавідзела жаб (панна Констанция ненавидела лягушек) і загадвала іх вылоўліваць ды знішчаць (и приказывала их вылавливать и уничтожать; *загадаць – приказывать, велеть*).

Сённяя ноч была асабліва таемнай. Святаяннік па-змоўніцку падміргваў плямістымі жоўценькімі кветачкамі, пранізіліва пахла мацярдушка, да самай вады збягала бліскучая, як фальшывы залаты, лотаць. Жаба, маленькая, пляскастая, быццам пусты кашалёк, нясмела падала голас — панна Канстанцыя ненавідзела жаб і загадвала іх вылоўліваць ды знішчаць.

Худзенькі камар сеў на магутнае сцягно панны Канстанцыі (худенький комар сел на мощную ляжку панны Констанции; *сцягно, н – бедро, ляжка*). Плясь (шлеп; *плясь – ляп, хлоп, шлеп, плюх*)! І камарыная душа адляцела ў далёкі камарыны рай (и комариная душа отлетела в далекий комариный рай)... Не, у пекла (нет, в ад; *пекла, н – ад*) — адзінае на ўсіх крывасмокаў (единый = *один на всех кровососов*). Панна Канстанцыя кінулася ў абдоймы месячнай вады (панна Констанция бросилась в объятия лунной воды)...

Худзенькі камар сеў на магутнае сцягно панны Канстанцыі. Плясь! І камарыная душа адляцела ў далёкі камарыны рай... Не, у пекла — адзінае на ўсіх крывасмокаў. Панна Канстанцыя кінулася ў абдоймы месячнай вады...

... Чараціла прыўзняў цяжкую галаву (*Черетила приподнял тяжелую голову*), у якой усё яшчэ пілікала скрыпачка (в которой все еще пиликала скрипочка) карчомнага музыкі Гірша (корчемного музыканта Гирша; *карчомны – кабацкий, корчемный, трактирный; музы́ка, м – музыкант*), каб паглядзець на велізарную качку (чтобы посмотреть на огромную утку), што плюхнулася ў панскую сажалку (которая плюхнулась в панский пруд). Сапраўды (действительно;

сапраўды – действительно, точно), па вадзе рухалася нешта цёмнае (по воде двигалась что-то темное), ад яго ішлі кругі, як ад чоўна (от него шли круги, как от лодки; *човен, м – челн, лодка*)...

...Чараціла прыўзняў цяжкую галаву, у якой усё яшчэ пілікала скрыпачка карчомнага музыкі Гірша, каб паглядзець на велізарную качку, што плюхнулася ў панскую сажалку. Сапраўды, па вадзе рухалася нешта цёмнае, ад яго ішлі кругі, як ад чоўна...

Чараціла памятаў яшчэ далікатэсны смак (*Черетила помнил еще деликатесный вкус*) злоўленага тут і засмажанага на лясным вогнішчы лебедзя (*пойманного тут и зажаренного на лесном костре лебедя; вогнішча, н – костер*)... Няпрошаны госць прыўзняўся над хмызнякамі (*непрошенный гость приподнялся над зарослями; хмызьяк, м – кустарник; заросль*)... Затрашчалі галінкі (*затрещали веточки*)...

Чараціла памятаў яшчэ далікатэсны смак злоўленага тут і засмажанага на лясным вогнішчы лебедзя... Няпрошаны госць прыўзняўся над хмызнякамі... Затрашчалі галінкі...

Хведзька Чараціла ведаў жанчын (Хведька Черетила знал женщин). Дый з семінарыі выгналі Хведзьку (да и из семинарии выгнали Хведьку) менавіта за амурныя справы (именно за амурные дела; *справа, ж – дело*). Тым болей што трактаваў Хведзька кабет гэтак жа проста (тем более что трактовал Хведька женщин = *обращался Хведька с женщинами* так же просто; *кабета, ж – /замужняя/ женщина*), як пляшкі гарэлкі (как бутылки = *как с бутылками водки*). Можна нават смела сцвярджаць (можно даже смело утверждать), што Хведзька бачыў кабет як у вопратцы, так і без (што Хведька видел женщин как в одежде, так и без).

Хведзька Чараціла ведаў жанчын. Дый з семінарыі выгналі Хведзьку менавіта за амурныя справы. Тым болей што трактаваў Хведзька кабет гэтак жа проста, як пляшкі гарэлкі. Можна нават смела сцвярджаць, што Хведзька бачыў кабет як у вопратцы, так і без.

І мы можам зрабіць скідку толькі на тую акалічнасць (и мы можем сделать скидку только на то обстоятельство; *акалічнасць, ж – обстоятельство*), што Хведзька быў добра на падпітку (что

Хведька был в изрядном подпитии: «хорошо на подпитии») і таму не распознаў (и потому не различил), што за істота рушыла на яго з чорнай панскай сажалкі (что за существо двинулось на него из черного панского пруда), белая, вялікая, бясформенная (белое, большое, бесформенное)... На абліччы істоты (на лице существа; *аблічча, н – облик; лицо*) Чараціла разгледзеў толькі два чорныя прагалы (Черетила разглядел только два черных пробела = провала; *прагал, м – прогалина; пробел*) на месцы вачэй ды трэці, круглы вялікі прагал (на месте глаз и третий, большой круглый провал) — гэта не мог быць чалавечы рот (это не мог быть человеческий рот) — бо з яго не могуць вылятаць такія гукі (ибо из него не могут вылетать такие звуки; *бо – ибо, потому что, так как, поскольку, ведь*)...

І мы можам зрабіць скідку толькі на тую акалічнасць, што Хведзька быў добра на падпітку і таму не распознаў, што за істота рушыла на яго з чорнай панскай сажалкі, белая, вялікая, бясформенная... На абліччы істоты Чараціла разгледзеў толькі два чорныя прагалы на месцы вачэй ды трэці, круглы вялікі прагал — гэта не мог быць чалавечы рот — бо з яго не могуць вылятаць такія гукі...

Маленькая пляскатая жабка здохла ў адно імгненне (маленькая плоская лягушечка издохла в одно мгновение) — яе і без таго напалоханае сэрца (ее и без того напуганное сердце) не вынесла воклічу абражанай цнатлівасці (не вынесло возгласа оскорбленной девственности).

Маленькая пляскатая жабка здохла ў адно імгненне — яе і без таго напалоханае сэрца не вынесла воклічу абражанай цнатлівасці.

Чараціла перахрысціўся (Черетила перекрестился). Чараціла паабяцаў Божай Маці (Черетила пообещал Божьей Матери), што ніколі ў жыцці не возьме больш гарэлкі ў рот (что никогда в жизни не возьмет больше водки в рот)... Чараціла заблагаў (Черетила взмолился; *благаць – молишь, умолять*) і кінуўся праз кустоўе прэч адсюль (и бросился сквозь кустарник прочь отсюда; *кінуцца – кинуться, броситься; кустоўе, н – кустарник*)... А белая пачварына ляцела за ім ва ўрачыстым гневе (а белое чудовище летело за ним в торжественном гневе; *пачвара, ж – чудовище; урод; кикимора*) — прыйшоў яе час (пришло его время; *час, м – время; пора*)! Яна дачакалася (оно дождалось)! Чараціла дабег да агароджы і (Черетила добежал до ограды и), падаючы і абдзіраючы далоні

(падаючы і абдыраючы ладоні), паспрабаваў пералезці цераз яе (попробоваў пералезць праз яе).

Чараціла перахрысціўся. Чараціла паабяцаў Божай Маці, што ніколі ў жыцці не возьме больш гарэлкі ў рот... Чараціла заблагаў і кінуўся праз кустоўе прэч адсюль... А белая пачварына ляцела за ім ва ўрачыстым гневе — прыйшоў яе час! Яна дачакалася! Чараціла дабег да агароджы і, падаючы і абдзіраючы далоні, паспрабаваў пералезці цераз яе.

— Жучка, кусь (Жучка, кусь)! Жучка, кусь (Жучка, кусь)!

Залівісты сабачы брэх (заливистый собачий лай) змяніўся Чарацілавым крыкам болю (сменился Черетиловым криком боли; *боль, м – боль, ж*). Апошнім намаганнем Хведзька пераваліўся цераз агароджу (последним усилием Хведзька перевалился через ограду) і знік у невядомым напрамку, як маланка (и исчез в неизвестном направлении, как молния; *напрамак, м – направление*) — не таму, што так хутка (не потому, что быстро), але таму, што зігзагамі (а потому, что зигзагами)...

— Жучка, кусь! Жучка, кусь!

Залівісты сабачы брэх змяніўся Чарацілавым крыкам болю. Апошнім намаганнем Хведзька пераваліўся цераз агароджу і знік у невядомым напрамку, як маланка — не таму, што так хутка, але таму, што зігзагамі...

Панна Канстанцыя паважна абцерла сваю антычную плоць (*панна Констанция степенно отерла свою античную плоть; поважна – важно; величаво; степенно; почтительно*). Апошні бессаромны зірк месяца (*последний бесстыдный взгляд луны*) — і белае цела схавалася пад доўгай брунатнай сукенкай (*и белое тело спряталось под длинным грубым платьем; сукенка, ж – платье*) са шчыльнай ваўнянай тканіны (*из плотной шерстяной ткани; воўна, ж – /овечья/ шерсть*), з зашпількамі пад горла (*с застёжками под горло*).

Панна Канстанцыя паважна абцерла сваю антычную плоць. Апошні бессаромны зірк месяца — і белае цела схавалася пад доўгай брунатнай сукенкай са шчыльнай ваўнянай тканіны, з зашпількамі пад горла.

«Гэта несумненна быў афіцэр (это, несомненно, был офицер),— чамусьці падумала панна Канстанцыя (почему-то подумала панна Констанция).— Такі бессаромны (такой бесстыдный)... Дзёрзкі (дерзкий)... Шкада, што не было з сабою кінжала (жаль, что не было собой кинжала)...»

«Гэта несумненна быў афіцэр,— чамусьці падумала панна Канстанцыя.— Такі бессаромны... Дзёрзкі... Шкада, што не было з сабою кінжала...»

Панна ўявіла (панна вообразила), як эфектна было б прыставіць кінжал да сваіх белых грудзей і сказаць (как эффектно было бы приставить кинжал к своей белой груди и сказать; *грудзі, мн – грудь*): «Лепей смерць, чым ганьба (лучше смерть, чем позор; *ганьба, ж – позор, бесчестье*)! Ніхто не возьме гвалтам тое (никто не возьмет силой то), што належыць толькі мне і Госпаду (что принадлежит только мне и Господу)!» Не, лепей было б кінуцца з кінжалам на гвалтаўніка (нет, лучше было бы кинуться с кинжалом на насильника): «Памры, няшчасны (умри, несчастный)! Ты пасмеў падгледзець тое (ты посмел подсмотреть то), што не наканавана для чалавечых вачэй (что не предназначено для человеческих глаз)!»

Панна ўявіла, як эфектна было б прыставіць кінжал да сваіх белых грудзей і сказаць: «Лепей смерць, чым ганьба! Ніхто не возьме гвалтам тое, што належыць толькі мне і Госпаду!» Не, лепей было б кінуцца з кінжалам на гвалтаўніка: «Памры, няшчасны! Ты пасмеў падгледзець тое, што не наканавана для чалавечых вачэй!»

Камары жаласна пішчалі (комары жалостно пищали) над вільготнымі валасамі панны Канстанцыі (над влажнымі волосами панны Констанции), акуратна сашчэпленымі рогавым грабеньчыкам (аккуратно сцепленными = заколотыми роговым гребешком). Свет быў цудоўны (мир был чудесный), хаця і небяспечны (хотя и опасный). Да канца жыцця заставалася сорок гадоў, восем месяцаў і адзін дзень (до конца жизни оставалось сорок лет, восемь месяцев и один день). Быў шанц правесці іх у прыемных успамінах (был шанс провести их в приятных воспоминаниях).

Камары жаласна пішчалі над вільготнымі валасамі панны Канстанцыі, акуратна сашчэпленымі рогавым грабеньчыкам. Свет быў цудоўны, хаця і небяспечны. Да канца жыцця заставалася сорок

гадоў, восем месяцаў і адзін дзень. Быў шанц правесці іх у прыемных успамінах.

А ў душы карчомнага заўсёдняка Чарацілы (а в душе корчемного завсегдатая = завсегдатая корчмы) навечна пасялілася незразумелая туга (навечно поселилась непонятная тоска; *туга, ж – печаль, тоска, уныние, скорбь*). Начное здарэнне ўспаміналася яму ўсё часцей і часцей (ночное происшествие вспоминалось ему все чаще и чаще), і мроіліся Чарацілу то белацелая русалка (и мерещились Черетиле то белотелая русалка) з прыветна працягнутымі рукамі (с приветливо протянутыми руками), то расамаха, кудлатая, няшчасная (то росамаха, лохматая, несчастная), — за тое, што пры жыцці загубіла сваё дзіця (за то, что при жизни погубила свое дитя; *дзіця, н – дитя, ребенок*), пасля смерці вымушаная існаваць у вадзе (после смерти вынужденная существовать = *жить в воде*) і палохаць выпадковых прахожых (и пугать случайных прохожих)...

А ў душы карчомнага заўсёдняка Чарацілы навечна пасялілася незразумелая туга. Начное здарэнне ўспаміналася яму ўсё часцей і часцей, і мроіліся Чарацілу то белацелая русалка з прыветна працягнутымі рукамі, то расамаха, кудлатая, няшчасная, — за тое,

што пры жыцці загубіла сваё дзіця, пасля смерці вымушаная існаваць у вадзе і палехаць выпадковых прахожых...

І хаця Чараціла ніколі больш не наважыўся спакушаць лёс (и хотя Черетила никогда больше не осмелился искушать судьбу; *лёс, м – судьба*) прагулкай у панскі парк (прогулкой в панский парк), але палюбіў сядзець па начах (но полюбил сидеть по ночам) на развалінах старога замка (на развалинах старого замка) ці над лясной крынічкай (или над лесным родничком; *крынічка, ж – небольшой родник, родничок, ключик*) і ўзірацца скрозь цёмныя карункі шатаў на зоры (и всматриваться сквозь темные кружева кущи = *крон деревьев* на звезды), і ў нехайнай барадзе яго (и в неопрятной бороде его) з першымі павуцінкамі сівізны пераблытваліся месячныя промні (с первыми паутинками седины *перепутывались* = *переплетались* лунные лучи), а вусны шапталі незвычайныя пясчотныя словы (а губы шептали *необыкновенные нежные слова*), якія не пачула і не пачуе ад Чарацілы ні адна зямная жанчына (которые не услышала и не услышит от Черетилы ни одна земная женщина)...

І хаця Чараціла ніколі больш не наважыўся спакушаць лёс прагулкай у панскі парк, але палюбіў сядзець па начах на развалінах старога замка ці над лясной крынічкай і ўзірацца скрозь цёмныя карункі шатаў на зоры, і ў нехайнай барадзе яго з першымі павуцінкамі сівізны пераблытваліся месячныя промні, а вусны шапталі незвычайныя пяшчотныя словы, якія не пачула і не пачуе ад Чарацілы ні адна зямная жанчына...

І тады з глыбіні Лебядзінага возера (и тогда из глубины Лебединого озера) ўсплывала бела-блакітная лілея (всплывала бело-голубая лилия) і расхінала свае пялёсткі, як покрыва багіні (и распахивала свои лепестки, как покров богини; *покрыва, н – покров*)... А панна Канстанцыя круцілася на пуховай пярыне (а панна Констанция крутилась на пуховой перине) і паўтарала ў салодкай дрымоце (и повторяла в сладкой дреме): «Гэта несумненна быў афіцэр (это, несомненно, был офицер)...»

І тады з глыбіні Лебядзінага возера ўсплывала бела-блакітная лілея і расхінала свае пялёсткі, як покрыва багіні... А панна Канстанцыя круцілася на пуховай пярыне і паўтарала ў салодкай дрымоце: «Гэта несумненна быў афіцэр...»

Здесь только небольшой фрагмент книги.

Полностью книгу вы можете приобрести на сайте www.franklang.ru в соответствующем языковом разделе (белорусский язык), в подразделе «Тексты на белорусском языке, адаптированные по методу чтения Ильи Франка»